

3

Еңбектен бақыт тапқан ел анасы

4

Сахара сандуғашы Сыр елінде

Сыр бойы

№137 (21013) 11 қыркүйек, бейсенбі 2025 жыл

Қызылорда облыстық қоғамдық-саяси газет. 1929 жылдың 1 шілдесінен шығады

www.facebook.com/syrboyi.kz

www.instagram.com/syrboyi_kz

t.me/syrboyi_kz

twitter.com/syrboyi

/// ПРЕЗИДЕНТ

САН ҚЫРЛЫ СЕРІКТЕСТІКТІҢ БОЛАШАҒЫ ЗОР

Ақордада елімізге мемлекеттік сапармен келген Конго Демократиялық Республикасының Президентін ресми қарсы алу рәсімі өтті. Қасым-Жомарт Тоқаев пен Феликс Чисекеди бір-біріне делегация мүшелерін таныстырды. Содан соң Құрмет қарауылының бастығы рапорт беріп, екі елдің аңғарандары орындалды. Бұдан кейін мемлекеттер басшылары келіссөз залына өтті.

Қазақстан Президенті Астанаға шақыруын қабыл алғаны үшін Феликс Чисекедиге алғыс айтты.

— Қазақстанға алғаш рет мемлекеттік сапармен келіп жатсыз. Шын мәнінде, мұны тарихи сапар деуге болады. Сапарыңыз өте маңызды. Бұл қадам Қазақстан мен Конго арасындағы қарым-қатынасты дамытуға тың серпін береді. Еліміз — адами және табиғи ресурсқа бай мемлекет. Халық саны 110 миллионнан астам ел. Сондай-ақ Конгоның халықаралық және аймақтық деңгейдегі ролі артып келе жатыр. Осы орайда бүгінгі келіссөздер Орталық Азия және Африка арасындағы байланысты күшейтуге ықпал етеді деп сенеміз. Африка елдерімен ынтымақтастықты нығайту — еліміздің сыртқы саясатындағы маңызды бағыттың бірі, — деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Конго Демократиялық Республикасының Президенті бүгінгі келіссөздер нәтижесінде екі елдің байланысы нығая түсетініне сенімді екенін жеткізді.

— Маған және делегациямызға көрсеткен қонақжайлық ниетіңіз үшін Сізге, сондай-ақ Қазақстан халқына алғыс айтамын. Мен екі ел, жалпы алғанда, Африка аймағы мен Орталық Азия арасындағы ынтымақтастықты нығайту мақсатында сапармен келдім. Әрине, біздің мемлекеттеріміз бір-бірінен алыста

орналасқан. Дегенмен осындай сапарлар бізді жақындастырып, бір-бірімізді жігі тануға мүмкіндік береді. Сіздің еліңізбен ERG компаниясы арқылы тығыз жұмыс істейміз. Аталған кәсіпорын тау-кен өнеркәсібі саласында белсенді қызмет етеді. Бірақ ықпалдастықты арттырып, тәжірибе

алмасатын басқа да көптеген бағыт бар деп ойлаймын, — деді Феликс Чисекеди.

Президенттер халықаралық және өңірлік күн тәртібіндегі өзекті мәселелер жөнінде пікір алмасты.

Қасым-Жомарт Тоқаев пен Феликс Чисекеди келіссөзді екі елдің ресми делегация мүшелерінің қатысуымен жалғастырды.

Мемлекет басшысы Конго Демократиялық Республикасы Президентінің елімізге алғашқы сапарын тарихи сәт ретінде атап өтіп, оның Астанаға үлкен делегациямен келуін қазақ халқына көрсеткен зор құрмет деп бағалады.

— Дипломатиялық қатынастардың орнағанына көп уақыт бола қойған жоқ. Соған қарамастан өзара сенім мен достыққа негізделген ынтымақтастық дамып келеді. Бүгінгі келіссөздер Астана мен Киншаса арасындағы байланысты жаңа белеске көтереді, тиімді әріптестік орнатуға мүмкіндік береді. Конго Демократиялық Республикасы — Қазақстанның Африкадағы маңызды серіктесі. Екі ел арасындағы қарым-қатынастың келешегі зор деп ойлаймын, — деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Мемлекет басшысы бүгінгі уағдаластықтар мен қол қойылған құжаттар өзара тиімді ықпалдастыққа тың серпін беретініне сенім білдірді. Сонымен қатар серіктестіктің қарқынын өз деңгейінде сақтау үшін екі елдің сыртқы саясат ведомстволары арасындағы тұрақты әрі іскерлік байланысты жандандыруға шақырды.

2-бет

/// ҮКІМЕТ ОТЫРЫСЫ

ЖОЛДАУ: АЙҚЫН МІНДЕТ ЖӘНЕ ЖАУАПКЕРШІЛІК

Сейсенбіде Премьер-министр Олжас Бектеновтің төрағалығымен Мемлекет басшысының «Жасанды интеллект дәуіріндегі Қазақстан: өзекті мәселелер және оны түбегейлі цифрлық өзгерістер арқылы шешу» атты Қазақстан халқына Жолдауындағы айқындалған міндеттер бойынша Үкімет отырысы өтті. Оған облыс әкімдері селекторлық режим арқылы қатысты.

Үкімет отырысынан кейін арнайы жиын өтіп, сала басшыларына тапсырма жүктелді.

Мемлекет басшысы ел экономикасын дамытудың 7 маңызды негізгі бағытын белгіледі. Атап айтсақ, елімізге қомақты инвестиция тарту, өңдеу өнеркәсібінің дамуына жаңа серпін беру, ауыл шаруашылығын

жаңа деңгейге көтеру, көлік логистикасын, экономиканы, адам капиталын, елімізді цифрлық дамытуға, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы мен су инфрақұрылымын жаңғыртуға қатысты жаңа міндеттер.

2-бет

/// ЖӘРМЕҢКЕ

АСТАНАДА СЫРДЫҢ ДӘСТҮРЛІ ЖӘРМЕҢКЕСІ ӨТЕДІ

Қызылорда облысының Астанада өтетін дәстүрлі жәрмеңкесі 13-14 қыркүйек күндеріне белгіленіп отыр. Осыған орай күні көше Сырдың өзіне тән өнімдерін тиген 50 жүк көлігі жолға шықты. Жалпы жәрмеңкеде 60-қа тарта диқандар мен тауар өндірушілердің 500 тоннаға жуық өнім түрлері ұсынылады.

Сырдың брендіне айналған ақ күріш, балық пен ас тұзы, қауын-қарбыз, ұлттық сусындар жәрмеңке сөресінен табылмақ. Сонымен қатар, жәрмеңкенің әрін келтіріп, елордалықтарға ерекше көңіл-күй сыйлау үшін Сыр елінің өнерпаздары мәдени-танымдық концерттік бағдарлама өткізеді.

— Біздің ұсынып отырған баға былайғы нарықтан 15-20%-ға төмен болады. Бұл енді елорда тұрғындары үшін де, біздің тауар өндірушілер үшін де тиімді болмақ. Шаруашылық иелері ықыласты.

Айта кету керек, биыл облыс бойынша 189,6 мың гектарға ауыл шаруашылығы дақылдары егілді. Оның

ішінде дәнді дақылдар 92,9 мың гектар, майлы дақылдар 5,7 мың, малазықтық дақылдар 73,3 мың, картоп, көкөніс, бақша 17,4 мың гектар. Үкіметпен бекітілген Жол картасына сәйкес осы жылы 80,9 мың гектар жерге күріш егілді. Шаруашылықтар егінге қажетті ауыл шаруашылығы техникаларымен, жанар-жағармай, минералды тыңайтқышпен толық қамтамасыз етілді, — дейді облыстық ауыл шаруашылығы және жер қатынастары басқармасының басшысы Талғат Дүйсебаев.

«СБ» ақпарат

/// ПРЕЗИДЕНТ ТАПСЫРМАСЫНЫҢ ПӘРМЕНИ

ЖАҢА ЖОЛ ЖҮК ТАСЫМАЛЫНЫҢ ДӘЛІЗІНЕ АЙНАЛАДЫ

Еліміздің транзиттік әлеуетін кеңейту, сондай-ақ ішкі көлік желісін дамыту — Жолдауда жүктелген келелі міндеттердің бірі. Мемлекет басшысы осы орайда «Сексеуіл-Бейнеу» жобасы Қытайдан Еуропаға дейінгі транзитті едәуір қысқартатынын айта келе, жол құрылысын тездетуді тапсырды.

— Осы жолдың арқасында Қазақстан аумағы арқылы Қытайдан Еуропаға жүк тасымалдау мерзімінің үштен бірі қысқарады. Сонымен қатар көлік жүйесін басқарудың жаңа үлгісін жасаған жөн. Себебі мемлекет инвестициясының экономикалық қайтарымы айқын болуы тиіс. Контейнермен жүк тасымалдау ісіне тың серпін беру керек, — деді Президент.

Көлік министрлігі бұған дейін Бейнеу мен Сексеуілдің арасын жалғайтын жаңа жол салу жоспарланып отырғанын мәлімдеген болатын. Осыған байланысты 2027 жылдан бастап 736 шақырымдық автожол құрылысы басталатыны айтылған. Бұл Ақтау, Құрық порттарына және Түрікменстанға баратын жолды 900 шақырымға қысқартуға, оңтүстік пен батыс өңірлерінің байланысын арттыруға мүмкіндік береді.

Назерке САНИЯЗОВА,
«Сыр бойы»

Валюта бағамы:

\$ 536,76 kzt

€ 630,85 kzt

₸ 6,45 kzt

Ауа райы:

Бейсенбі

+23°

+13°

Жұма

+27°

+14°

САН ҚЫРЛЫ СЕРІКТЕСТІКТІҢ БОЛАШАҒЫ ЗОР

Қасым-Жомарт Тоқаевтың айтуынша, сауда-экономикалық ынтымақтастық екіжақты күн тәртібінің басым бағыты болуы керек. Президент Қазақстан мен Конго Демократиялық Республикасының табиғи ресурстарға бай әрі экономикалық мүмкіндігі мол екеніне назар аударып, екі ел өзара тиімді жобаларды іске асыруда сенімді серіктес бола алатынын жеткізді.

Мемлекет басшысы аса маңызды шикізат материалдары саласындағы ҚДР-дың әлеуетіне жоғары баға беріп, бұл елдің бірегей табиғи ресурстары жаһандық жеткізу тізбегінде маңызды рөл атқаратынын атап өтті. Әлемдегі кобальт өндірісінің 76 пайызы, мыстың 14 пайызы, қалайының 8,3 пайызы, танталдың 42 пайызы, колтанның 40 пайызы Конго Демократиялық Республикасына тиесілі. Сонымен қатар жоғары технологиялық салаларға қажетті басқа да стратегиялық минералдардың мол қоры бар.

Президент Конго басшылығының қолдауымен қазақстандық ERG компаниясы аталған елде табысты жұмыс істеп жатқанын айтты.

Феликс Чисекеди Конгоның өзара ынтымақтастықты тереңдетуге дайын екенін жеткізді.

— Біздің мемлекеттеріміз географиялық тұрғыдан бір-бірінен алшақ орналасса да, халықтарымызды егемендік пен территориялық тұтастықты құрметтеу, диалог арқылы бейбітшілікке үндеу секілді ортақ құндылықтар біріктіреді. Конго Демократиялық Республикасы халықаралық қоғамдастықтың, соның ішінде Қазақстанның ең қиын сәттерде көрсеткен қолдауын ешқашан ұмытпайды. Қазақстан БҰҰ аясындағы белсенді ұстанымымен Конго халқына жанашыр екенін дәлелдеді. Сондықтан Сізге шынайы ризашылығымызды білдіруге рұқсат етіңіз, — деді ҚДР Президенті.

Феликс Чисекедидің айтуынша, Қазақстан ядролық қарудан бас тарту және бейбітшілікті сақтау үшін дәйекті диалогті ілгерілету арқылы қауіпсіздік пен дамудың өте маңызды екенін көрсетті. Бұл — әлем жұртшылығына үлгі.

Келіссөз барысында екіжақты сауданы дамыту, көлік-логистика, тау-кен, ауыл шаруашылығы және ақпараттық технологиялар, цифрландыру салаларындағы ықпалдастық мәселелеріне баса мән берілді.

Келіссөз қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев пен Конго Демократиялық Республикасының Президенті Феликс Чисекеди Бірлескен мәлімдеме қабылдады.

Бұдан бөлек дипломатиялық консультацияға, тау-кен және геология саласындағы ынтымақтастыққа қатысты ведомствоаралық құжаттарға қол қойылды.

Қасым-Жомарт Тоқаев Феликс Чисекедиді I дәрежелі «Достық» орденімен марапаттады.

Президент бүгін екі ел жылнамасындағы тарихи күн екенін атап өтті.

— Қазақстан Республикасы мен Конго Демократиялық Республикасы арасындағы қарым-қатынастар тың қарқын алуда. Ең алдымен, Президент Феликс Чисекеди мырзаны Қазақстанда алғашқы мемлекеттік сапармен қарсы алу — біз үшін үлкен құрмет. Конго Демократиялық Рес-

публикасы — Қазақстанның Африка құрлығындағы маңызды әрі сенімді серіктесі. Екі ел арасындағы байланыстар берік достық пен өзара құрметке негізделген. Қазақстан Конго Демократиялық Республикасымен түрлі саладағы ынтымақтастықты нығайтуға мүдделі. Ықпалдастықты ерекше серпінмен тереңдету үшін барлық мүмкіндік бар. Жоғары деңгейдегі саяси ниетіміз — ортақ, сауда-экономикалық әлеуетіміз — мол, мәдени-гуманитарлық саладағы мақсат-міндеттеріміз бір. Бүгінгі келіссөз қорытындылары — осының айқын дәлелі. Біз өзара қолдау мен түсіністік рухында екіжақты қатынастарды жаңа деңгейге көтеруге уағдаластық. Екі елдің мүддесіне сай келетін маңызды келісімдерге қол жеткіздік. Халықаралық сахнадағы ықпалдастықты одан әрі нығайтуға келістік. Жаһандық қауіпсіздік және тұрақтылықты қамтамасыз ету ісінде күш-жігерімізді жұмылдыруға ниет білдірдік. Жалпы, Астана мен Киншаса арасындағы сан қырлы серіктестіктің әлеуеті мол, болашағы зор деп айтуға толық негіз бар, — деді Мемлекет басшысы.

Қасым-Жомарт Тоқаев Феликс Чисекедидің осы игі іске қосып отырған тарихи үлесіне жоғары баға берді. Сондай-ақ оны халқының қолдауына арқа сүйеп, елін алға бастаған нағыз көшбасшы деп білетінін мәлімдеді.

— Конго Демократиялық Республикасы айтарлықтай табыстарға қол жеткізіп, халықаралық сахнада беделін нығайтуда. Еліңіздің экономикасы өсіп келе жатыр. Сіздің бастаманыңбен түрлі салада тың жобалар табысты жүзеге асуда. Бұл жетістік — Сіздің арқаныз. Сіздің басшылығыңызбен еліңіз бұдан да биік белестерді бағындыра беретініне кәміл сенемін. Осы мақсатмұраттарға жету жолында Қазақстан еліңізді қолдауа дайын, — деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент Қазақстан мен Конго Демократиялық Республикасының ынтымағын арттыруға, елдеріміз арасындағы достықты бекемдеуге, халықаралық және аймақтық қауіпсіздік пен тұрақтылықты нығайтуға елеулі үлес қосқаны үшін Феликс Чисекедиді I дәрежелі «Достық»

орденімен марапаттау туралы шешім қабылдағанын айтты.

— Бұл — қазақ елінің Сізге деген ерекше құрметі және шынайы ризашылығы, халқыңызға көрсеткен ыстық ықыласы. Сіз Африка елдерінің жоғары басшылары арасындағы осындай құрметті марапат алған тұңғыш саясаткер болдыңыз, — деді Президент.

Конго Демократиялық Республикасының Президенті марапатқа лайық көргені үшін Қасым-Жомарт Тоқаевқа алғыс айтып, жемісті ынтымақтастық аясын кеңейтуге дайын екенін атап өтті.

— Халықтарымыз арасындағы қарым-қатынасты нығайтуға бар күш-жігерімізді саламын. Өз елімнің, сондай-ақ тұтас Африка құрлығының мүддесіне сай келетін ықпалдастықтың жаңа бағыттарын іздеп, оны одан әрі дамытуға ұмтыламыз. Орталық Азия өңірі әзірге Африкаға аса таныс емес. Сондықтан бүгінгі және болашақтағы ынтымақтастығымыз қос құрлық арасындағы байланыстар тарихында маңызды кезек болатынына сенімдімін, — деді Феликс Чисекеди.

ЖОЛДАУ: АЙҚЫН МІНДЕТ ЖӘНЕ ЖАУАПКЕРШІЛІК

Жиында Жолдауда белгіленген бағыттарды негізге алып, өңір экономикасын тұрақты дамыту шараларын жалғастыру туралы айтылды.

Облыстық кәсіпкерлік және өнеркәсіп басқармасы межеленген 631 млрд 400 млн теңге инвестиция тартуды мүдделі облыстық басқармалар, аудан, қала әкімдерімен бірлесіп атқаруы тиіс.

Тау-кен саласындағы төмен динамиканы ескеріп, өңдеу өнеркәсібінің өнім көлемін арттыру шараларын ұйымдастыру өте маңызды. Ол үшін осы жылға жоспарланған өңдеу саласындағы 21 жобаны уақытылы іске қосу, кәсіпорындардың өндіріс көлемін барынша арттыру қажет.

Жолдауда ауыл шаруашылығын жаңа деңгейге көтеруге қатысты нақты тапсырмалар берілді. Бұл ретте, су тапшылығы жағдайындағы егін алқаптарын әртараптандыруды жалғастыру керек. Бұдан бөлек,

игерілмей бос жатқан, заңсыз алынған ауыл шаруашылығы жерлерін кері қайтарып, оны қайта бөлу мәселесін де мұқият қарау міндеттелді. Ауыл шаруашылығы және жер қатынастары басқармасына Қызылорда қаласы, аудан әкімдерімен бірлесіп, ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерді мемлекет меншігіне қайтару бойынша жемені толық орындау туралы тапсырма берілді. Облыстық жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы «Сексеуіл-Бейнеу» автомобиль жолының құрылысын жеделдету бойынша тиісті құжаттар ұсынып, салалық министрлікпен пысықтауы тиіс. Сонымен қатар, электр, газ, жылу және сумен жабдықтауды сапалы әрі үздіксіз жүргізу, тұрақты жетілдіру, жасанды интеллект технологиясын барынша меңгеру, тың тәсілдерді енгізу мәселелері қаралды.

Алдағы уақытта Мемлекет басшысының Жолдауын жүзеге асыруға арналған кеңейтілген жиын өткізіледі.

ОТБАСЫН ЖОСПАРЛАУДЫҢ МАҢЫЗЫ

Отбасы — адам өміріндегі ең алғашқы әрі маңызды әлеуметтік орта. Қоғамдағы тұрақтылық пен үйлесімділіктің негізі де осында қаланады.

Жыл сайын қыркүйектің екінші жексенбісінде отбасы институтын нығайтуға және дәстүрлі құндылықтарды насихаттауға бағытталған мәдени, білім беру және әлеуметтік іс-шаралар өтеді. Бұл күн отбасылық татулық пен ұрпақтар сабақтастығын одан әрі арттыратыны анық.

Атаулы күнге орай қалада онкүндік аясында түрлі мазмұнда шаралар жоспарланған. Соның бірі «Отбасын жоспарлау» тақырыбы аясында ұйымдастырылды. Онда қала әкімдігі мен қалалық полиция және облыстық денсаулық сақтау басқармасы мамандары тарапынан некеге тұруды жоспарлап жүрген жұптарға құқықтық, медициналық, әлеуметтік, психологиялық кеңес берді.

Қала әкімдігі жанындағы комиссия мүшесі Айгерім Ерболатқызы

отбасындағы түсіністік пен сыйластықтың маңызын айтып, тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алуға тоқталды. Зорлық-зомбылық әлеуметтік мәселе ретінде жәбірленушілердің өздеріне әсер етіп қана қоймайды, сонымен бірге

жалпы қоғамдық тұрақтылыққа қауіп төндіреді. Сондықтан оның алдын алу маңызды екенін тілге тиек етті.

Одан кейін облыстық денсаулық сақтау орталығының дәрігер-гинекологі Айгерім Ыдырысова

/// ОБЛЫС ӘКІМДІГІНДЕ

Облыс әкімі Нұрлыбек Нәлібаевтың төрағалығымен арнайы жиын өтіп, құрылыс нысандары, жол сапасы мен мерзіміне қатысты мәселелер талқыланды. Жауапты сала мамандарына нақты тапсырмалар жүктелді.

САПА МӘСЕЛЕСІ КҮН ТӘРТІБІНЕН ТҮСПЕЙДІ

Кейінгі үш жылда қаржыландырудың барлық көзінен 2 млн 500 мың шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді. Биыл бюджеттен тұрғын үй құрылысы мен жеке салушылардан дайын 3 800-ге жуық пәтерді сатып алуға қаржы бөлінді. Заманауи жаңа дизайнмен салынған 7, 9, 12 қабатты тұрғын үйлер қаламыздың сәнін келтірді.

Өңір тұрғындары үшін әлеуметтік нысандар, атап айтқанда 2022 жылдан бері жаңадан 15 мәдениет нысаны салынды. Барлық ауданда «Руханият орталықтары», балалар мен жасөспірімдерге арналған «Сыр жұлдыздары» шығармашылық-инновациялық академиясы, «Сауте Ойл» компаниясының демеушілігімен музыкалық колледждің жаңа ғимараты, облыстық тарихи-өлкетану музейі ашылды.

Ассамблеяның 30 жылдығы аясында Қызылорда қаласында «Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясының қолдауымен «Достық үйінің» жаңа ғимараты бой көтеруде. Нысан алдағы қараша айында ел игілігіне беріледі.

Кейінгі жылдары 1 232 шақырым автомобиль жолы мен көшелерді, 19 көпірді салуға, күрделі жөндеуге қаражат бөлінді. Арал, Жаңақорған аудандарында теміржол үстінен өтетін аспалы көпір пайдалануға берілді. Биыл 329 шақырым жол жөнделіп, жақсы жағдайдағы жолдардың үлесі 95 пайызға жетеді.

Республикалық маңызы бар «Қызылорда-Жезказған» автомобиль жолын қайта жаңғырту жұмыстары жалғасуда. Облыс аумағындағы 216 шақырымның 163 шақырымы ел игілігіне айналды. Қосымша 12 шақырымына екі қабатты асфальт төселді. Жоба биыл толық аяқталады.

Облыс орталығының негізгі көшелері — әуесжайдан Бейбарыс сұлтан көшесіне дейінгі аралық, Шиелі ауданынан қиреберіс жол, Яссауи, Жаппасбай батыр магистральді көшелері, Тәуелсіздіктің 25 жылдығы даңғылы төрт жолалық болып кеңейтілді.

Бүгінде Әбілқайыр хан көшесінен Саламатов көшесіне дейінгі 2,9 шақырым жолдың, Жанқожа батыр көшесі арқылы өтетін теміржол асты өткелінің құрылысы қарқынды жүруде.

Аймақ басшысы жауапты басшыларға әрбір құрылыс нысанына барып, сапасы мен аяқталу мерзімін тұрақты бақылауда ұстауды ескертті.

/// ПІКІР-ПАЙЫМ

ТҮБЕГЕЙЛІ БЕТБҰРЫС ТЕРЕҢ МӘНГЕ ИЕ

Байыбына барып саралай білгенге Президент Жолдауында стратегиялық мақсат-міндеттер анық айтылды.

Жолдаудың өзегі — цифрлы мемлекет құру бастамасымен сабақтасты. Шын мәнінде цифрлы қадамдарға көшу, жасанды интеллектті енгізу барлық салалардың тамырына қан жүгіртеді. Цифрландыру ең алдымен уақыт үнемдеудің, адами процестердің арнасын азайтып, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін болдырмауға жол ашады.

Президент негізгі тірек салалардың бәрінде цифрлы технологияларды, жасанды интеллект элементтерін кеңінен қолдануды тапсырды. Цифрлы хабтар құру, цифрлы қазақ мектептерінің желісін құру, Цифрлық кодекс әзірлеу және салалық министрлік құру ісін міндеттеді.

Цифрландыруға түбегейлі көшу — экономиканы жаңғыртуға септеседі.

Цифрлық активтердің толыққанды әкөжүйесін қалыптастыру, банк саласын цифрландыру, киберқылмыстардың алдын алуға мүмкіндік беретін интеллектуалды жүйе жасау, Alatau City цифрлы жобасын жүзеге асыру, агрохабтар және логистика орталықтарын дамыту, медициналық қызметтердің сапасына және көлеміне мониторинг жүргізетін жаңа жүйе іске асыру үшін цифрлы жобаларды сәтті жүзеге асыруға тиіспіз.

Құқық қорғау саласының тәжірибелі маманы ретінде жасанды интеллекттің, цифрлы жобаларды құқық қорғау саласына жүйелі түрде енгізуді қолдаймын. Қоғамдық қауіпсіздікті сақтау, адам өміріне қолайлы жағдай

жасау — полиция қызметкерінің төл міндеті. Мұны Президентіміз Жолдауда көліктегі қауіпсіздікке жеткілікті деңгейде мән беруге шақырды. Электросмокаттарға назар аударған жөн деп атап өткені көшедегі қозғалыстарды, адам өмірін сақтауға айрықша көңіл бөлу қажет екенін алға тартты.

Президент әркез мемлекеттік құрылым, мемлекеттік қызметшілер халық үніне құлақ асатын мемлекет қағидасына баса назар аудару қажет екенін қаперге салып келеді. Әсіресе, мемлекет үшін маңызды мәселелерді халықпен кеңесе отырып шешу, республикалық референдум өткізу бастамасын көтерді. Осы кезге дейін АЭС салу мәселесін референдумға шығарды. Енді тағы бір маңызды мәселені ел назарына ұсынып отыр.

Парламентті қос палаталы жүйеден бір палатаға ауыстыру, яғни Сенатты тарату бастамасын республикалық референдуммен шешу мәселесін күн тәртібіне қойды. Шын мәнінде, мәслихат депутаты ретінде бұл мәселеге орнықты шешім қабыт екенін сезінеміз.

Мемлекет басшысы саяси партиялардың әлеуетін күшейту арқылы жаңа депутаттық корпусты жасақтау ісін жүйелі жүргізу қажет деп санайды. Бұл — құптарлық қадам. Түптеп келгенде, цифрлы мемлекетке арқау болар әрбір бастамаларды туған жерін қадірлейтін Адал азаматтар жүзеге асырады.

Жолдаудан түйген түйін — осы.

Әмірбек ШАЙМАҒАНБЕТОВ,
облыстық мәслихат депутаты

ЕЛ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТЫ АЙҚЫН

Біз М.Мәметова атындағы Қызылорда педагогикалық жоғары колледж ұжымы болып Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Жасанды интеллект дәуіріндегі Қазақстан: өзекті мәселелер және оны түбегейлі цифрлық өзгерістер арқылы шешу» тақырыбындағы Қазақстан халқына Жолдауын зор ықыласпен тыңдадық.

Президент ел дамуының негізгі бағыты ретінде цифрландыру мен жасанды интеллектті енгізуді атап өтті.

Быылғы Жолдаудың біріктіруші идеясы — цифрландыруды кең көлемде дамыту және жасанды интеллекттің жаппай енгізу. Осы орайда Президент экономиканың түрлі салаларына цифрландыру мен жасанды интеллект құралдарын жеделдетіп енгізу міндетін жүктеді.

Сондай-ақ жас ұрпақтың патриотизмді қабылдау ерекшелігіне де тоқталды. Президенттің айтуынша, жастар елді сүюді жаңа іс бастау, халыққа пайдасы тиетін жаңалық ашумен байланыстырады. Олар Қазақстанды өркендетті, дамыған мемлекет ретінде көргісі келіп, заманауи технологияларды меңгеруге ұмтылуда.

«Жастардың бойындағы патриотизм — болашаққа деген шынайы ұмтылыс. Бұл — қоғам санасындағы өзгерістің айқын көрінісі. Мен олардың күш-жігеріне, дарыны мен біліміне сенемін» деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Ол жастарға ғылым-білім жолында жан-жақты қолдау көрсетілетінін атап өтті. Әлемде жүріп жатқан

түбегейлі өзгерістерге жас буынның тез бейімделетінін, әсіресе жасанды интеллект дәуірінде олардың рөлі ерекше болатынын айтты.

Президент сонымен қатар білім беру саласы мен жасанды интеллектті дамытудың маңыздылығын ерекше атап өтті. Мәселен, жасанды интеллектімен жұмыс істеу қызыретін қалыптастыру әлдеқайда ерте жастан, яғни мектеп қабырғасынан қолға алынуға тиіс екенін, осыған орай бірқатар бастаманы жүзеге асыру, ең алдымен, мектеп оқушыларына арналған жасанды интеллект негіздері туралы бағдарлама және оқу материалдарын әзірлеу қажет екені, ұстаздардың жасанды интеллект технологиясын меңгеру дағдысын да қалыптастыру керек болатынын айтты.

Білім саласындағы бастамалар — еліміздің одан әрі әлеуметтік-экономикалық дамуына негіз болатын сапалы адами капиталды қалыптастырудың мықты қозғаушы күші.

Колледж ұжымы Мемлекет басшысының бастамаларын толығымен қолдай отырып, білім беру саласы, цифрландыру мен жасанды интеллектті дамыту, жасанды интеллект дәуіріндегі жас ұрпақтың патриоттық тәрбиені бойына сіңірген педагогикалық қалпырды даярлау ісіне өзіндік үлесін қоса бермек.

Жақсыгүл ТОҒАНОВА,
Мәңшүк Мәметова атындағы
Қызылорда педагогикалық жоғары
колледжінің директоры

Сахара сандуғашы Сыр елінде

Біздің бала күнімізде әрбір үйдің бір бұрышында елеусіз ғана ілініп тұратын шап-шағын радио болатын. Сыртынан қарағанда шап-шағын болғанымен, сол радио бүтін еліміздің «идеология» деп аталатын аса жауапты саясатының жүгін көтеріп тұрды. Иә, «Қазақ радиосынан» әуе толқыны арқылы әлемге тарайтын әдеби-танымдық хабарлар шетелдерде өмір сүріп жатқан қандастарымызбен арада ілкі байланыс орнатып, олардың елге деген сағынышын еселей түсетін.

«Қазақ тілі мен әдебиеті және журналистика» кафедрасының аға оқытушысы, филология ғылымдарының кандидаты, доцент Айман Айтбаева сөз сөйлеп, диктордың дауысына деген бала кездегі құштарлығын, қалтқысыз құрметін әсерлі әңгімелеп берді.

Кафедраның аға оқытушысы Асыл Оразова «Эфирдің Ақбаяны» атанған Сауық Жақанованың өмір жолы мен шығармашылығы жайында мазмұнды баяндама жасап, қарапайым ғана диктордың жасаған хабарлары қоғамдағы қаншама тағдыр иесіне ықпал еткенін мысалға келтірді.

Қазақ тілінің, сөзінің тазалығына айрықша мән беретін Сауық Мәсіғұтқызы дикторлық жолымен қатар, ұстаздық қызмет ете жүріп, «Сөйлеу техникасы», «Жүргізушінің сөйлеу мәдениеті» атты оқу құралдарын жазып, көптеген шәкірт тәрбиеледі.

Кештің құрметті меймандарының қатарында – Еуропадағы қазақ диаспорасының белді өкілі, саяси ғылымдары докторы Абдулхайым Кесіжи, Халықаралық «Шалқар» газетінің бас редакторы, «Жанашыр» қоғамының президенті Жаныл Әптеова, Сыр өңірінің өнерпазы Сара Бөкхаметова, Сауық Жақанованың шәкірті, «Сахара сандуғашы» кітабын құрастырушы автордың бірі Жазира Амантай қатысып, келелі ой-пікірлерін бөлісті.

Кеш соңында Қорқыт ата атындағы Қызылорда университетінің профессоры Кали Омаров «Қазақ радиосының» аңызы Сауық Жақановаға университет ректоры атынан сый-құрмет көрсетті.

**Ғазиза ӘБІЛДА,
«Сыр бойы»**

/// «АБАЙЛАҢЫЗ, БАЛАЛАР!»

ҚАУІПСІЗДІК БАРШАҒА ОРТАҚ

Жыл сайын дәстүрлі өткізілетін «Абайлаңыз, балалар!» атты жедел-профилактикалық іс-шарасы қаламызда биыл да жалғасын тапты. 25 тамыз бен 10 қыркүйек күндері аралығында осы іс-шара өткізілді.

Мақсат – мектеп жасындағы жасөспірімдердің алдын алып, оқушыларға жол жүру ережелерін қатысуымен орын алатын жол-көлік оқиғаларының таныстырып қана қоймай, оларды жол жүру

қауіпсіздігін сақтауға дағдыландыру, сондай-ақ балалардың жараят алуы мәселелеріне жүргізушілердің, ата-аналар мен мұғалімдердің назарын аудару. Жаз бойғы демалыстан мектепке енді келген балалар тарапынан алғашқы уақытта жол қауіпсіздігіне неғұнрайылық, салғырттық болуы ықтимал. Осы уақытта жол жүру қауіпсіздігі ережелерін балалардың есіне тағы бір салып, олардың амандығын сақтауға полиция қызметкерлері жаппай жұмылдырылуда.

Балалардың алаңсыз білім алып, қауіпсіз өмір сүруіне әрқайсымыз жауаптымыз. Сондықтан отбасында ата-ана, мектепте ұстаздар, ал жол бойында полиция қызметкерлері ұдайы бағыт-бағдар беріп отырғаны абзал. Өйткені, сақтықта қорлық жоқ.

Бала жол ережесін өз ата-аналарынан және басқа да үлкендерден алған өнегесі арқылы үйренеді. Сондықтан, үлгілі тәртібіңіз арқылы балалардың қауіпсіздігін сақтауға өз ықпалыңызды тигізген абзал.

**А.АБЖАЛПЕВА,
ювеналды полиция бөлімшесінің
аға участкелік полиция инспекторы**

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ БОЙЫНША ТҰРҒЫН ҮЙ СЕРТИФИКАТТАРЫНЫҢ МӨЛШЕРІ МЕН АЛУШЫЛАР САНАТТАРЫНЫҢ ТІЗБЕСІН АЙҚЫНДАУ ТУРАЛЫ

«Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» 2001 жылғы 23 қазтардағы Қазақстан Республикасы Занының 6-бабының 2-9-тармағына, Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 16 сәуірдегі «Тұрғын үй қатынастары туралы» Занының 14-1-бабының 2-тармағына, Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрінің 2025 жылғы 30 мамырдағы

№417 бұйрығымен бекітілген Тұрғын үй жағдайларын жақсартуға бағытталған мемлекеттік қолдау шараларын іске асыру қағидаларының 39-тармағына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 36186 болып тіркелген) Қызылорда облыстық мәслихаты

ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. Қызылорда облысы бойынша тұрғын үй

сертификаттарының мөлшері мен алушылар санаттарының тізбесі осы шешімнің қосымшасына сәйкес айқындалсын.

2. Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қызылорда облыстық мәслихатының төрағасы
М.ТЛЕУМБЕТОВ**

Қызылорда облыстық мәслихатының
2025 жылғы _____
№ _____ қосымша

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ БОЙЫНША ТҰРҒЫН ҮЙ СЕРТИФИКАТТАРЫНЫҢ МӨЛШЕРІ МЕН АЛУШЫЛАР САНАТТАРЫНЫҢ ТІЗБЕСІ

1. Қызылорда облысы бойынша тұрғын үй сертификаттары Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі бекіткен ипотекалық бағдарлама және (немесе) Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен тұрғын үй құрылыс мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде ипотекалық тұрғын үй қарыздарын пайдалана отырып, азаматтардың тұрғын үйлі меншігіне иелік құқығын іске асыру үшін қарыз сомасының 10%, бірақ 1 500 000 (бір миллион бес жүз мың) теңгеден аспайтын мөлшерді құрайды.

2. Қызылорда облысы бойынша тұрғын үй сертификаттарын алушылардың санаттарына мыналар жатады:

1) Ұлы Отан соғысының ардагерлері (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);
2) жеңілдіктер бойынша Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне теңестірілген ардагерлер (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);
3) басқа мемлекеттердің аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

4) бірінші және екінші топтардағы мүгедектігі бар адамдар (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

5) мүгедектігі бар балалары бар немесе оларды тәрбиелеп отырған отбасылар (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

6) «Кейбір созылмалы аурулардың ауыр нысандарының тізімін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 16 ақпандағы № КР ДСМ-14 бұйрығымен бекітілген кейбір созылмалы аурулардың ауыр нысандарының тізімінде көрсетілген аурумен ауыратын адамдар (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №26830 болып тіркелген) (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

7) жасына қарай зейнет демалысына шыққан зейнеткерлер (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

8) көмектеге толғанға дейін ата-аналарынан айырылған жиырма тоғыз

жасқа толмаған жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар. Мұндай адамдардың жасы әскери қызметке шақырылған кезде мерзімді әскери қызметтен өту мерзіміне ұзартылады (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

9) қандастар (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

10) экологиялық зилзалалар, табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар салдарынан тұрғын үйінен айырылған адамдар (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

11) «Алтын алқа», «Күміс алқа» алқаларымен нағардалған немесе бұрын «Батыр ана» атағын алған, сондай-ақ І және II дәрежелі «Ана данқы» ордендерімен нағардалған көпбалалы аналар, көпбалалы отбасылар (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

12) мемлекеттік немесе қоғамдық міндеттерін, әскери қызметін орындау кезінде, ғарыш кеңістігіне ұшуы дайындау немесе жүзеге асыру кезінде, адам өмірін құтқару

кезінде, құқық тәртібін қорғау кезінде қаза тапқан (қайтыс болған) адамдардың отбасылары (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

13) толық емес отбасылар (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

14) асырауында көмектеге толмаған балалары және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында жалпы білім беретін немесе кәсіптік бағдарламалар бойынша күндізгі оқу нысаны бойынша білім алатын, бірақ жиырма үш жасқа толмаған балалары бар жесір әйелдер (тұл ер адамдар) (тұрғын үй алуға кезекте тұрған);

15) мемлекеттік қызметшілер, бюджеттік ұйымдардың қызметкерлері, әскери қызметшілер, ғарышкерлікке кандидаттар, ғарышкерлер, арнаулы мемлекеттік органдардың қызметкерлері және мемлекеттік сайланбалы қызмет атқаратын адамдар (тұрғын үй алуға кезекте тұрған).

www.facebook.com/syrboyi.kz/

Меншік иесі

**СЫР
МЕДИА**

жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

БАС ДИРЕКТОР
Марат АРАЛБАЕВ
қабылдау бөлмесі тел/факс: 8/7242/ 70-00-36, 40-11-10 (1002)
БАС РЕДАКТОР
Қуат ШАРАБИДИНОВ
қабылдау бөлмесі – тел: 8/7242/ 40-02-17, 40-11-10 (1007)

https://twitter.com/syrboyi

Бас редактордың орынбасары – 40-11-10 (1053)
Жауапты хатшы – 70-00-81 (1037)

Бөлімдер:
руханият және ақпарат – 40-11-10 (1039, 1040)
экономика – 40-11-10 (1038, 1033)
әлеумет және саясат – 40-11-10 (1034)
жарнама – 70-00-52, 40-11-10 (1058)
есеп-қисап – 70-00-39, 70-00-38
компьютер орталығы және корректорлар – 40-11-10 (1036, 1035)

Қызылорда облыстық «Сыр бойы» газеті
ҚР СТ ISO 9001-2016 (ISO 9001:2015)
«Сапа менеджменті жүйелері» талаптарына сәйкес КЗ.4310318.07.03.01178 нөмірімен сертификатталған. Авторларға қаламақы тапсырыс бойынша төленеді, қолжазба өңделеді және қайтарылмайды. Жариялымдар газеттің түпкілікті көзқарасын білдірмейді.
«АК» - ақылғы қызмет.
Жарнама мазмұнына жарнама беруші жауапты.

www.instagram.com/syrboyi_kz

Газет аптасына 3 рет (сейсенбі, бейсенбі, сенбі күндері) шығады.

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетіне тіркелген. Тіркеу күнелігі №12993-Г, 27.08.2012 ж.

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттеліп, «ASU» баспа үйі» ЖШС сенімгерлік басқаруындағы «Сыр медиа» ЖШС баспаханасында басылды.
Тел.: 8/7242/ 40-06-68.
Газеттің таралымы бойынша 8/7242/ 70-14-08 телефон нөміріне хабарласуға болады.